

Председателят на ОВЦС взе участие в конференцията «Световното Православие: първенството и съборността в светлината на православното вероучение»

На 16 септември 2021 г. председателят на Отдела за външни църковни връзки на Московската Патриаршия митрополит Волоколамски Иларион взе участие в конференцията на Синодалната библийско-богословска комисия «Световното Православие: първенството и съборността в светлината на православното вероучение», която се състоя в Сергиевата зала на катедралния съборен Храм «Христос Спасител» в Москва.

В конференцията участват членовете на Синодалната библийско-богословска комисия, представители на духовните школи на Руската Православна Църква, на професорско-преподавателския състав на висши руски учебни заведения, йерарси и клирици на Украинската Православна Църква, гости от други Поместни Православни Църкви.

Изнасяйки пред слушателите **доклад**, митрополит Иларион, в частност, подчерта, че православно вероучение, опряно върху Евангелието, говори за единството и единствеността на Църквата и поставя това свойство на първо място сред свойствата ѝ.

«Всяка заплаха за единството на Църквата е заплаха за Тялото Христово, в което всички вярващи са обединени от една вяра, Евхаристия и от своя Глава Исус Христос – отбеляза председателят на ОВЦС. – Именно затова най-трагични събития в историята на Църквата са разколите, в които се нарушава заповяданото от Христос единство, губи се единомисленото пребъждане във вярата, прекратява се единението край евхаристийната Чаша, нарушава се апостолската приемственост на йерархията, а в Тялото Христово се появява дълбока рана».

Според владика Иларион в историята на Църквата могат да се намерят немало примери за това как деянията на отделните ѝ членове са водели до трагични разделения, чиито последици се усещат и днес.

«Тези страници на църковната история биха могли да послужат като урок и предупреждение срещу подобни действия в настоящето и бъдещето. И все пак и до ден днешен единството на Православието е подлагано на заплахи не само отвън, но и отвътре от страна на хора, които се опитват да действат въпреки православно вероучение и каноничната традиция. Такива действия наблюдаваме днес от страна на Константинополската Патриаршия», констатира митрополит Иларион.

Главата на ОВЦС изрази увереност, че изопаченото разбиране на първенството на ниво Вселенска Църква е реална заплаха за единството на Църквата, «особено когато това разбиране, което се изповядва от първия в диптиха Предстоятел, се натрапва и на другите Предстоятели».

«Именно опитите на Константинопол да утвърди едноличната си власт в Църквата лежат в основата на междуправославните кризи от последните десетилетия», подчерта владиката.

Той също така напомни, че незаконното и антиканонично нахлуване на Константинопол в пределите на Украйна през 2018 г. бе предшествано от не по-малко незаконното му нахлуване в Естония през 1996 г.

«Още тогава това доведе до разрыв на евхаристийното общение между Руската Църква и Константинопол – каза архипастирят. – И въпреки че компромисно решение с цената на много усилия бе намерено, константинополската страна и до днес не е изпълнила онези ангажменти, които е поела като едно от условията за възстановяване на общението. Крехкият мир се оказва

само примирие преди един за съжаление много по-сериозен конфликт, който се разгоря пред очите ни».

Претенциите на Константинопол за вселенско главенство с особена ясност се проявиха при провеждането на Критския събор през юни 2016 г., отбеляза митрополит Иларион. Той спомена, че от самото начало на предсъборния процес в основата на процедурата за приемане на всички решения на подготвителните за Всеправославния Събор мероприятия бе положен принципът на консенсуса на всички общопризнати Поместни автокефални Църкви. Но няколко седмици преди предполагаемата дата на откриването на Събора четири Поместни Църкви аргументирано се отказаха да участват в него и призоваха за отлагането му докато не бъдат преодолени разногласията, пречещи на участието им в Събора. Тези призови бяха игнорирани и въпреки гласа на тези Църкви Константинополската Патриаршия настоя решително и безапелационно върху провеждането на Събора.

«До какви последици доведе провеждането на Критския събор, знаем всички: част от Поместните Църкви го признават за всеправославен, други не го смятат за такъв. Налице е разделение», констатира главата на ОВЦС.

И все пак по думите му несравнимо по-голям удар по единството на Църквата е нанесло нахлуването на Константинополската Патриаршия в Украйна и легализирането на украинския разкол, извършено през 2018 г.

«В резултат на това се създаде безпрецедентна ситуация, когато Църква, притежаваща повече от дванайсет хиляди енории, повече от двеста и петдесет манастири, която е най-многобройната религиозна общност в Украйна, бе обявена от Константинопол за сякаш «несъществуваща», а нейните законни права и дори име са манипулирани по всички възможни начини така, че да бъдат предадени на разколниците», подчерта владика Иларион.

«Да се каже, че действията на Константинопол са лечение на разкола в Украйна, е невъзможно – продължи докладчикът. – <...> Сега вече всеки, който признава легализирането на украинския разкол и новосъздадената «православна църква на Украйна», автоматически признава и това, че Константинополският Патриарх притежава неограничена от никого и от нищо власт във Вселенската Православна Църква: той може по собствена прищявка и без да се съобразява с никого да отменя исторически споразумения с тристагодишна давност, да обявява за епископи лица, които никога не са имали архиерейска хиротония, с едно драсване на перото да провъзгласява цяла многомилionenна Църква за «несъществуваща» и тъй нататък».

«Заплахите за единството на Православието, което наблюдаваме сега в действията на Константинопол, изискват широко и многостранно осмисляне както от страна на йерарсите, така и

от страна на богословите. Именно затова днес, в преддверието на Архиерейския Събор на Руската Православна Църква, ние провеждаме богословска конференция, посветена на първенството и съборността в Православната Църква. Надявам се, че в процеса на конференцията ще можем да изпълним задачите, за които каза Светейшият Патриарх, и да използваме резултатите на нашата работа в по-нататъшните ни трудове за оценка на ситуацията в световното Православие», каза в края на изказването си председателят на ОВЦС.

Служба «Комуникация» на ОВЦС

Източник: <https://mospat.ru/bg/news/88042/>